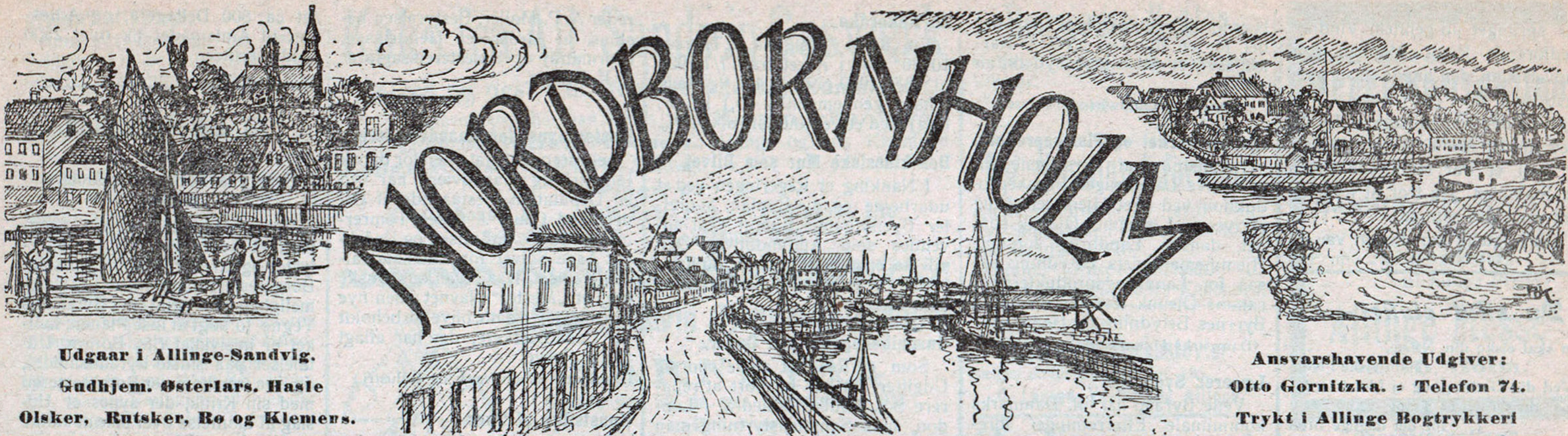

Nr. 182

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - 6 Ø.

Fredag den 23. Januar

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1931

Fristelse.

Af THOMAS CHESWORTH.

Jeg tænkte, at min Lykke var gjort, da Abraham Tusker, Mangel-millionæren, kom ind i mit Atelier og bad mig om at male et Portræt af hans Datter. Det samme mente Lenore. Lenore var min Veninde. Hun dyrkede Musik og stod Model til mit store Billede „Visionen“, som jeg ventede skulde fastslaa mit kunstneriske Gennembrud.

Dagen efter mødte Miss Tusker i mit Atelier. Jeg blev slaaet af hendes Skønhed. Hun var mørk, og hendes Øjne var meget fængslende, men hun førte med sig en Luftning fra den store Verden, som fik mig til at føle mig meget ubetydelig. Da jeg bagefter beskrev hende for Lenore, sagde min Veninde:

— Du er allerede ved at blive forelsket i hende.

Jeg protesterede heftigt, men hun vedblev:

— Hvad om saa var? Du har et stort kunstnerisk Kald at røgte og det vilde blive lettere for Dig, hvis Du blev en Mangemillionærs Svigersøn.

Jeg holdt ikke rigtig af, at Lenore tog det paa den Maade. Ganske vist havde vi altid kun betragtet hinanden som to gode Kammerater, to Kunstnere, som hver forfulgte sit Maal, men den kølige Maade, hvorpaa hun tog dette Spørgsmaal, behagede mig ikke rigtig.

Miss Tusker var ikke nogen nem Model. Hver femte Minut rejste hun sig og gik rundt i Atelieret for at kigge paa et eller andet. Jeg havde Fornemmelsen af, at hun nærmest betragtede mig som Luft. Til sidst blev det for meget for mig. Jeg kastede Penselen og sagde:

— Hvis De ikke vil sidde stille, Miss Tusker, maa jeg opgive at male Dem.

Hun saa overrasket paa mig og begyndte at le, en lang, melodisk Latter, men med et Stenk af Overlegenhed.

— Jeg tror virkelig, De har Temperament! sagde hun og saa nysgerrigt og forskende paa mig. Men Resten af Timen sad hun stille.

En Dag kom hun ind, netop som Lenore var ved at gaa. De to Kvinder maalte hinanden med et hurtigt Blik.

— Er det Deres Model? spurgte Miss Tusker, da Lenore var gaaet.

— Miss Lenore er min Kammerat, Kunstner ligesom jeg, svarede jeg lidt genert.

— Hun er meget smuk, sagde Miss Tusker og satte sig. Jeg trak paa Skulderen.

Pludselig rejste hun sig igen.

— Nej, sagde hun, Jeg vil ikke sidde i Dag.

— Hvorfor ikke, Miss Tusker?

— Hvorfor kalder De mig Miss Tusker? spurgte hun. For mine Venner hedder jeg Adele.

— Jeg hører ikke til Deres Omgangs-kreds, stammede jeg.

— Men De kan komme til det. Min Vogn holder nedenfor. Vi vil køre en Tur i Skoven.

— Ikke Tale om, sagde jeg, jeg har mit Arbejde at passe.

— Snak! Kom med ud i Solen! De skal ikke ødelægge mere Lærred i Dag.

Jeg trak Tæppet bort fra „Visionen“ og tog Palet og Pensel.

Hun saa paa Billedet, stampede saa rasende i Gulvet og raabte:

— Hvor vover de at fornærme mig?

— Hvad mener De?

— Den Kvinde dér! Det er for hendes Skyld, at De ikke vil køre ud med mig.

— Er det virkelig Deres Ønske at jeg skal køre ud med Dem?

— Selvfølgelig!

— Men hvad vil Deres Fader tænke?

— Han ønsker det. Han mener at jeg har godt af at omgaaes Kunstnere for min Opdragelses Skyld. Tag nu Deres Hat paa!

Nølede fulgte jeg efter hende ned til den prægtige Vogn, som holdt ved Fortovet. Vi kørte ud af Byen, ud i New Jerseys Skove, og lidt efter lidt nød jeg Turen. Vi spiste Frokost ved en lille Restaurant og kørte saa rundt i flere Timer, til vi standsede ved en anden Restaurant med en stor Have. Der satte vi os, og hun bestilte Vin. I det samme dukkede en ung, meget velklædt Mand op og nærmede sig vort Bord, og til min Overraskelse præsenterede Miss Tusker ham som sin Forlovede. Han tilkastede mig et overlegent og fjendtligt Blik, som om han vilde sige: Hvad Pokker vil De her? Jeg vilde straks tage Afsked men Miss Tusker raabte utaalmodigt og med stærk Rødme i Kinderne. De bliver hos mig! Saa trak hun den unge Mand til Side og havde en Samtale med ham, hvorefter han satte sig ned uden at sige et Ord.

Jeg følte mig underlig tilmode, da vi kørte hjem. Denne unge elegante Tølper vakte Følelser hos mig, som jeg aldrig før havde kendt. Var det Skinsyge? Jeg benægtede det for mig selv og søgte at overbevise mig om, at det kun var hans arrogante Væsen, der var mig imod.

— — — Lenore sad og spillede i Atelieret, da jeg traadte ind.

— Hvor har du været? spurgte hun, og jeg syntes, hun var usædvanlig bleg.

— Jeg har været i Skoven med Miss Tusker.

— Hun elsker Dig, sagde Lenore.

— Er Du gal? Vi mødte hendes Forlovede derude.

— Det har været aftalt Spil. Hun har villet drille ham.

Jeg stod og saa paa Lenore, som hun sad der ved Klaveret. Jeg syntes, at hendes Læber skælvede. For første Gang slog det mig, at hun var meget smuk. Hidtil havde jeg kun betragtet hende som en god Kammerat. Nu fik jeg pludselig Øje for Kvinden i hende. Hun tog sin Hat og rakte mig Haanden.

— Farvel, sagde hun, og maa-ske tog jeg fejl, men glimtede der ikke en Taare i hendes Øje? Jeg vaagnede som af en Drøm, løb til Døren og kaldte: Lenore! Men hun var gaaet.

Næste Dag kom Lenore ikke for at sidde Model. Hun mente maa-ske, at „Visionen“ var saa vidt færdig, at jeg ikke mere behøvede hendes Hjælp. Men Adele kom til sædvanlig Tid. Hun var usædvanlig stille og holdt taalmodig ud

paa sin Plads hele Timen. Vi vekslede kun faa Ord.

Sidste Gang hun skulde sidde for mig, havde hun sin Forlovede med. Jeg blev saa ophidset, at jeg næppe kunde male. Adele saa det aabenbart, for pludselig sagde hun til den unge, overlegne Herre: Gaa du dig en Tur. Jeg kan ikke sidde, naar Du staar der og stirrer paa mig.

Da han var gaaet, blev der en lang Tavshed. Pludselig sagde hun i en underlig, haard Tone:

— Vil De ikke gratulere mig? Jeg skal giftes om en Uge.

Jeg stod et Øjeblik og saa paa hende. Voldsomme Følelser stormede ind paa mig.

— Det — det forbyr mig, stammede jeg til sidst.

— Ogsaa mig, sagde hun, og jeg tror heller ikke, der bliver noget af det Bryllup.

— Hvorfor ikke?

— Fordi jeg ikke elsker ham.

— Hvorfor er Brylluppet da bestemt?

— Fordi den Mand, jeg elsker, er et Fæl!

Jeg svarede ikke.

— Han er et ganske usædvanligt Fæl! vedblev hun og stampede i Gulvet. Hendes Øjne skød Lyn.

— De er ophidset, Adele, sagde jeg. Jeg forstaar nok, hvad De mener, men det er jo ganske umuligt. Absolut umuligt!

— Hvorfor?

Hun stod der med flammende Øjne og bølgende Barm.

— Deres Fader —, sagde jeg.

I dette Øjeblik blev Døren aaben, og ind spadserede Abraham Tusker. Han saa fra sin Datter til mig.

— Min Datter elsker Dem, sagde han, men De indser vel selv, at det er et umuligt Parti. Skylden er imidlertid min. Jeg skulde ikke have tilladt hende at komme her og være ene med Dem. Hun har altid haft en Svaghed for Boheme og den Slags. Men jeg vil holde Dem skadesløs.

Han tog sig Checkbog og Fyldepenn.

— Her er en Check paa 50,000 Dollars. Men Betingelsen er, at De aldrig nærmer Dem min Datter, og at De nægter Dem hjemme for hende, hvis hun skulde søge Dem.

Et koldt Raseri havde arbejdet sig op i mig. Jeg greb Checken, rev den i smaa Stumper og kastede Stumperne paa Gulvet.

— Gaa! sagde jeg og pegede paa Døren.

Maabende af Forbavselse forlod han Atelieret og jeg sank ned i en Stol, mens et Virvar af Følelser gennemstrømmede min Sjæl. Jeg sad der endnu, da Lenore stilfærdigt traadte ind.

— Hvad er der sket? spurgte hun, Du ligner en Dødnings.

— Jeg har været ude for en Fristelse, Lenore, sagde jeg og greb hendes Haand, men nu er det forbi. Og nu skal „Visionen“ gøres færdig. Vil Du sidde for mig endnu engang?

Hun saa paa mig med et underligt Blik og gik hen mod Forhøjningen, hvor hun skulde sidde. Men jeg løb efter hende, og for første Gang trykkede jeg et Kys paa hendes Læber.

En frygtelig Oplevelse.

Overrumplet af Løven.

—

Det engelske Ægtepar Ofa og Martin Johnsen, der er kendt fra sine Rejser i Afrika for at studere og fotografere Løver, har som bekendt skildret sine Oplevelser i den meget omtalte Safaribog — Bogen om Løver —, der er ypperligt skrevet og indeholder mange prægtige Billeder.

Nedenstaaende Beretning, hentet fra denne Bog, beviser, hvor frygtelig Løven kan være.

Ved en lille Station, Kimaa, fandtes en Løve, der var blevet stor Ynder af Menneskekød; thi den havde røvet adskillige Mennesker, og den holdt ligefrem Stationen i Belejringstilstand. Trafikinspektøren afsendte derfor følgende Telegram:

„Løve i Kamp med Station. Send øjeblikkelig Undsætning.“

I det Øjeblik laa Løven paa Taget af Bygningen, stærkt optaget af at rive Bølgeblikpladerne af med sine skarpe Kløer. Skønt den skar sig slemt i Poterne, fik den virkelig flængset noget af Metallet op, men blev standset i sin Virksomhed af de tykke Bjælker underneden.

Det første alvorlige Forsøg paa at komme Løven til Livs blev gjort af en Lokomotivfører, der tilbragte Natten i en tom Vandbeholder i Haab om at komme Løven paa Skud gennem et lille Hul paa Siden af Beholderen. Løven kom ogsaa ganske rigtig den Nat, men i Stedet for selv at blive skudt, havde den nær taget Livet af den gæve Jægersmand. Bæstet kravlede op oven paa Tanken og lagde sig ned gennem det snævre Mandshul og havde nær skræmt Lokomotivføreren til Døde. Heldigvis var Hullet for snævert for Løven til at klemme sig igennem.

Da Situationen blev alvorlig, efterhaanden som flere Mennesker blev taget som Bytte af Løven, kom selve Politidirektøren, en Mr. Ryall, i sin private Jernbanevogn op til Kimaa for at udrydde Skadedyret. Da Løven var blevet set Natten før hans Ankomst, besluttede han at lægge sig i Baghold paa selve Stedet i Vognen.

Vognen blev derfor anbragt paa et Sidespor i Nærheden af Stationen.

Først paa Aftenen gik de hvide Mænd ud og kiggede lidt efter Løven. Der var ikke megen Dækning for den i Nabolaget, og et enkelt heldigt Skud kunde gøre Ende paa hele Historien og al videre Ængstelse. Men der var ikke mindste Spor af den. De vendte derfor tilbage, spiste til Middag og tilbragte Aftenen i Mørke med Bøsserne parat i Tilfælde af, at Løven skulde vise sig.

Henad Midnat blev de tre Herre enige om, at det var ingen

Nytte til, at de alle tre blev siddende oppe. Mr. Ryall tog den første Vagt, medens den ene af hans Venner lagde sig paa Gulvet, og den anden tog den øverste Køje. I den ene Ende af Kupeen var en Skydedør ud til Gangen; i den anden var et Vindue, hvor Ryall sad og holdt Vagt.

Man antager, at Ryall er faldet i Søvn, for han gav ikke mindste Varsko om, hvad der nu gik for sig. Løven, som hidtil maa have holdt sig skjult, kom nu dristigt hen til Toget og entrede det. Lydløst sneg den henad Korridoren og ind i Kupeen med de tre hvide Mænd. Dens Vægt var tilstrækkelig til at vippe hele Vognen, hvorved Døren bagved den gled i.

Man kan vanskelig tænke sig en skrækkeligere Situation for de tre Mænd, lukket inde alene i Mørket med en vældig mordlysten Løve.

Manden i den øverste Køje blev vækket af et Rædselskrig. Han fo'r op og blev fuldstændig lammet af Skræk over, hvad han saa. Lige under ham, saa nær, at han kunde naa Bæstet med Haanden, stod en vældig Løve. Han var straks klar over, at det var den, de var ude for at slaa ihjel. Og her stod Fyren midt iblandt Jægerne og kunde frit vælge, hvem den vilde delikater sig med den Nat.

I samme Øjeblik vaagnede Manden paa Gulvet ved at føle en tung Vægt paa sit Bryst. Han vred sig, fordi det generede ham, og rakte Haanden ud for at fjerne den generende Genstand. Hans Hjerte stod stille, da Fingrene ramte et behaaret Ben, som aldeles utvivlsomt maatte tilhøre en Løve af kolossale Dimensioner.

Den tredje i Selskabet, den uheldige Ryall, var uhyggelig tavs i Mørket.

Manden i Køjen havde ingen Bøsse og der var kun een Udvej for ham til at faa fat i en uden at staa ned lige for Næsen af Løven, nemlig at prøve at slippe ud af den lukkede Dør og redde en Bøsse fra de indfødtes Afdeling. Da Løven stod ubevægelig og aabenbart saa ned, besluttede han at vove Springet. For at naa Døren maatte han tage et Trin paa Løvens Ryg. Det var just ikke behageligt, men han gjorde det og naaede Døren; før Løven kunde saa meget, som vende sig eller knurre. Men her fik han et nyt Chock, fordi de indfødte havde opfattet, at der var en Løve i Kupeen og havde slaaet sig sammen om at holde Døren lukket.

Efter en kort, men desperat Kamp, hvor den hvide Mand hvert Sekund ventede at faa Løven over sig, lykkedes det ham at tvinge Døren op, fare ud og knalde Døren til efter sig. Paa dette Tidspunkt hørte de opskræmte tilstedeværende en Lyd som af splintret Glas og et dumpt Fald mod Jorden uden for Vognen.

var sprunget ud gennem Vinduet medførende Ryall. Manden paa Gulvet, som den havde staaet paa, havde den ikke gjort noget.

Hvad der var tilbage af Ryall, blev fundet næste Morgen i Krattet kun et Par Hundrede Meter fra Stationen. Jeg tror, at Ryall er død med det samme.

Saa frygtelig kan Løven være.

Du skal elske - - -

Du skal elske din Næste,
ham elske i Nød,
Ved din Gerning, og ej blot i Ord,
Naar du ser der er Trang
for det daglige Brød
Thi husk paa, at han er dog din Bror.

Du skal elske ham
midt i hans bitreste Sorg.
Det din Pligt som en Kristen jo er,
Du skal lede hans Blik
mod den frelsende Borg,
Vis ham klart, at kun Hjælpen er der.

Du skal elske ham
selv i hans dybeste Fald.
Vi jo aldrig tør kaste med Sten,
Tænk dog paa,
at det er et guddommeligt Kald,
Det, at rejse en dybtfalden Ven.

Du skal elske din Broder,
men elske i Dag,
Elske ham som en dyrekøbt Skat.
For hvem ved,
om i Morgen det gavner hans Sag,
Derfor bør du ej vente til Nat.
O. L.

Fra Dag til Dag

(Redaktionstidende)

150 forskellige Kartoffelsorter.

Medens man i Amerika kun har ca. 30 Kartoffelsorter, findes der i Tyskland omtrent de femdobbelte Antal. Dette er dog ikke nogen Fordel for Kartoffelmarkedet, idet de mange forskellige Slags, som kun de Sagkyndige kender fra hverandre, blot bidrager til at skabe Forvirring blandt de Handlende og Købere.

(Deutsche Landwirtsch. Presse.)

Nye Sorter Foderplanter.

For at afhjælpe den mange Steder i Rusland herskende Mangel paa Foderstoffer forsøger man Dyrkningen af alle Slags Foderplanter, ofte hentede langvejs fra. I de varmere Egne prøves blandt andet forskellige ægyptiske og spanske Planter samt den varmeelskende, hurtigvoksende persiske Kløver, medens man i Omegnen af Moskva sætter stor Pris paa Honningkløver, som giver et større Udbytte end Lucerne. Paa daarlig Jord dyrkes den nøjsommejapaniske Kløver. Forskellige Arter Kvikgræs — dog uden de besværlige Jordstængler, som findes hos de forhadte danske Ukrudt — dyrkes og skal være nøjsomme og modstandsdygtige overfor baade Kulde og Tørke. Det højeste Udbytte giver en amerikansk Art, der anvendes meget i Stedet for Timothe.

(Biedermanns Zentralblatt.)

Hvad Tyskerne konsumerer.

De tyske Landbrugsblade formener stadig Folk til at købe tyske Landbrugsprodukter og indskrænke Forbruget af fremmede Fødevarer. Det er heller ikke Smaating, der konsumeres. F. Eks. viser Statistiken forrige Aar, at der til Tyskland daglig indføres fra Udlandet:

for	378.000	Rm.	Gemyse,
"	184.000	"	Frugt,
"	230.000	"	Appelsiner,
"	132.000	"	Bananer,
"	1515.000	"	Mælk, Smør, Ost
"	770.000	"	Æg.

(Deutsche Landwirtsch. Presse.)

Overprodukt. af Kartofler i Tyskland.

Tysklands samlede Kartoffelhøst i 1930 beløb sig til 45 Millioner Tons. Heraf mener man at kunne afsætte de 11 Tons som Spisekartofler. 8 Millioner Tons som Lægekartofler og 5 Millioner Tons til Fabrikation af forædlede Produkter. Resten — omtrent 20 Millioner Tons — vil det blive meget vanskeligt at finde Afsætning for.

Især for de østlige Dele af Tyskland der for en stor Del lever af Kartoffelavl, er Situationen yderst alvorlig.

(Deutsche Landwirtsch. Presse.)

Hjemmemarkedet og Flæskeprodukt.

I Anledning af Forslagene om at afstive Landbrugets Flæskeproduktion ved øget Hjemmetorbrug skrives: „I samme Øjeblik som det danske Landbrug forstaar Hjemmemarkedets Betydning og saa for Landbrugsprodukterne, i samme Øjeblik forstaar det ogsaa Byernes Betydning for Helleden.“

(Danmarks Haandværk og Industri.)

Læreres Sygedage.

Vejle Byraad har ifl. Danmarks kommunale Efterretninger foreslaaet Købstadsforeningen at søge indført Regler for Læreres Pligt til at stille Vikar eller indgive Afskedsbegæring, naar det aarlige Antal Sygedage har overskredet et bestemt Antal.

Opera for Smaakaarsfolk.

Operaen for Smaakaarsfolk er en ganske ny Institution, som man har startet i Berlin med stor Succes. Her optræder endnu ukendte Sangere og Sangerinder — ofte i almindeligt dagligt Tøj — men ligesom Publikum bestaet af den rette Begejstrings hellige Ild. Scenen er et almindeligt Værelse, Publikum sidder i samme ellér et tilstødende Værelse. Pladserne er billige og Tilstrømningen stor, skriver Die Woche.

Arbejde i Stedet for Militærtjeneste.

Ved et Dekret af 4. December har Sovjet Regeringen indkaldt de i Sibirien boende Personer af Aargangene 1907 og 1908 til Arbejds-tjeneste i Stedet for aktiv Militærtjeneste. De skal organiseres i militære Forbund og transporteres til Kulgruberne i Kuznetz, hvor det har vist sig umuligt at opretholde Arbejdet ved frivillig Arbejds-kraft. Opholdet her skal vare i 1 a 2 Aar,

Bælgplanter som Kvælstofsamlere.

Man har længe vidst, at naar Dyrkning og Nedpløjning af visse Bælgplanter, f. Eks. Lupiner, har en gavnlig Indflydelse paa Jorden, skyldes det nogle i Rodknoldene levende Bakterier, som formaar — hvad ingen Planter ellers er i Stand til — at optage Luftens frie Kvælstof. Uden Bakteriernes Tilstedeværelse foregaar denne Proces ikke i Bælgplanterne. Men indtil nu har det været et aabent Spørgsmaal (af ikke ringe praktisk Betydning) om de paagældende Bakterier alene — uafhængigt af Bælgplanterne — er i Stand til at optage frit Kvælstof. Detsynes nu at være fastslaaet, at det ikke er Tilfældet; kun ved et „Samarbejde“ mellem Bælgplanter og Bakterier kan Processen foregaa.

Kalkning og Mergling.

Naar mange Landmænd er skeptiske overfor Kalkning og Mergling af kalkfattige Jorder og har konstateret uheldige Følger deraf, er Grunden som oftest overdreven Brug af Kalken, hvilket f. Eks. kan fremkalde Lyspletsyge og Gulspidsyge. Kalk og Mergel bør tilføres Jorden lidt efter lidt. Naar det gives kalktrængende Jord hyppigt, men i smaa Mængder hver Gang, vil man som Regel kunne vente større og mere sikre Afgroder især af Kløver, Lucerne, Ærter, Runkelroer, Sukkerroer og Byg, som hører til de Kulturplanter, der er mest ømfindtlige overfor Kalkmangel.

(Gødningen.)

Interessante Podningsforsøg.

Ved Forsøgsstationen East Malting i Kent, England, har man gjort en Del Forsøg med Podning af Frugttræer. Af disse fremgaar, at Valget af Grundstammen er af stor Betydning for ethvert Frugttræs Udvikling, idet man ved at pøde paa bestemte Slags Grundstammer kan fremkalde Dværgvækst, medens Pødekvisst af samme Træsart paa andre Grundstammer udvikler sig til store og kraftige Træer. Det Antal Aar, der hængaar inden de unge Træer begynder at bære Frugt, er ligeledes afhængigt af Valget af Grundstammer.

(Sveriges Pomolog. Förenings Årsskr.)

En Rekordko.

En Ko i Tyskland, „Therese 10930“ har i Aaret fra 17/7 1929 til 16/7 1930 givet 16,461 kg Mælk (altsaa gennemsnitlig 45,1 kg pr. Dag) med et Fedtindhold af 3,41%.

Den kinesiske Mur som Bilvej.

I Nanking er Regeringen ved at udarbejde en ny Byplan, hvorefter Byens gamle Bymur skal anvendes som Automobilvej. Den vil faa en Længde af ca. 30 Kilometer og en gennemsnitlig Bredde af 8 Meter.

Gummibelægning paa Gader.

Som et Resultat af de enorme Udgifter det har medført at reparere Sct. Poul's Cathedral i London, hvis Sammenstyrtning man kunde befrygte paa Grund af de Rystelser, den stærke Trafik paa Gaderne i Kirkens Nærhed havde medført, overvejer man nu at forsyne Kørebanerne med Belægning af Gummi. Udgifterne har dog været noget afskrækkende, men da Arbejdet nu vil kunne udføres for kun Halvdelen af, hvad det vilde have kostet for et Par Aar siden, er der Udsigt til, at det virkelig bliver Alvor.

Splintresikkert Glas.

I England er der opfundet en ny Metode til Fremstilling af splintresikkert Glas. En Celluloidplade anbringes sammen med et Klæbemiddel, f. Eks. Celluloseacetat imellem 2 tynde Glasplader. Derefter udsættes Pladerne for et stadig voksende Tryk, idet de samtidig opvarmes. Naar Processen er endt vil de tre Plader danne et Hele og egne sig fortrinligt til Ruder i Biler eller andre Steder, hvor Splintring af Glasset vil kunne medføre Fare for Mennesker.

(Dansk Patenttidende.)

Vandkraft og Elektricitet.

Af alle Lande er Schweiz det, der har udnyttet sin Vandkraft bedst. 74% af den anvendelige Kraft er nemlig allerede tøjlet, imod lidt over 50% for Tysklands og Italiens Vedkommende. Hvis derimod Elektrificeringen maales paa Basis af Befolkningen, er Norge førende med en aarlig Produktion af 2859 KW. pr. Indbygger. Schweiz følger med 1001, Sverige med 459, Østrig med 236 og Italien med 203 KW pr. Indbygger.

Den russiske Kvinde i Erhvervslivet.

Kvindens sociale Stilling i Erhvervslivet staar i Rusland ikke saa lidt over vor; særlig tages der Hensyn til Kvindens Mission som Moder, idet hun under Svangerskab faar fire Maaneders Ferie og efter Fødslen 1 Times Arbejde mindre om Dagen, indtil Barnet er 9 Mdr. Der er ikke her kun Tale om gifte Mødre, alle Børn er ægte. Arbejdsugen er paa 5 Dage

Depressionen i Erhvervslivet.

Professor Ohlin hævder, at en gros Prisernes nu indtraadte Stabilitet sandsynligvis vil blive fulgt af Prisstigning og en saadan atter af Erhvervslivets Stimulering.

(Erhvervs-Økonomi.)

Arbejdernes Timeløn.

Arbejdslønnen pr. Time for hele Landet opgøres saaledes: for 1914: Faglærte 61 Øre, Arbejdsmænd 46 Øre, Kvinder 30 Øre; for 1929: Faglærte 158 Øre, Arbejdsmænd 127 Øre, Kvinder 85 Øre. Stigning procentvis altsaa 159, 176 og 183% (Claus J. Olsen i Arbejdsgiveren.)

Kunstgummi.

Ifølge en officiel Beretning skal den russiske Gummitrust have fremstillet sine første Bildæk af en Blanding af Natur- og Kunstgummi. Der er udført praktiske Prøver med disse Dæk, under Tilsyn af en særlig Kommission, og der siges, at Resultaterne skal være særdeles gode.

Dansk Fiskehermetik.

Det nye Aktieselskab, Skagen Fiskehermetik (Skaw fish Canning Ltd.) der har overtaget Skagen Sardia & Tonno Co's Virksomhed, har en Aktiekapital paa 100.000 Kr. Det er stiftet af Folketingsmand Grosserer Halfdan Hendriksen, Direktør Chr. H. Olesen og Skibs-

reder A. P. Møller. Bestyrelsen bestaar af Grosserer Hendriksen, (Formand) og Højesteretssagfører J. F. Fenger.

(Finanstidende.)

Mesternavnet for Haandværkere.

Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk har ved en Deputation, bestaaende af Oiddermand Claus J. Olsen, Tømrermester R. G. Frandsen og Redaktør Aage Sølvér for Finansudvalget fremsat Haandværkets Ønske om, at „Mester“-Navnet i den nye Næringslov maatte blive forbeholdt de Haandværkere, der har aflagt faglig Prøve.

(Danmarks Haandværk og Industri.)

Kunstsilke af Tørv.

Fra Amsterdam meddeles det, at et Selskab, hvis Formaal skal være Fremstilling af Kunstsilke af Tørv, er under Dannelse der. Dette Foretagende skal have Sæde i Paris og skal begynde med en Kapital paa 100.000 Dollars.

(Kunststoffer.)

Et Reklame-Resultat.

Et stort Provinshotel har reklameret 2 Aar i Træk efter følgende Principer: først fastslaa, hvorfor man skal tage til paagældende By og dernæst paapege Hotellets Fordele. Første Annonceserie kom i Forsommeren 1926, anden paa samme Tid i 1930. De indrykkes begge i Hovedstadsbladene, et fynsk og et jysk Blad. Resultat: Stigning paa 100% fra 1927 til 1930. Pinseannoncerne alene i 1929 bevirkede fuldt Hus, Omkostninger i 1929 ca. 14.000 Kr. i 1930 ca. 11.000 Kr.

(Erhvervs-Økonomi.)

Det moderne Kontor.

Om dettes Organisering skrives at man bør gaa bort fra de indbundne Bøger over til Løsblade og Kortsystemer, bl. a. fordi disse sidste muliggør Gennemførelse af Arbejdsdeling paa de store Kontorer, idet en Bog kun kan behandles af en Person ad Gangen. Kort derimod af lige saa mange, man vil.

(Erhvervs-Økonomi.)

Nye Lukkebestemmelser.

Ifølge Handelsministerens Forslag til en ny Lukkelov maa Bagerforretninger have aabent fra Kl. 6 til Kl. 20 de første 5 Søndage i Ugen, paa Dagen før Søn- og Helligdage til Kl. 19, paa Søn- og Helligdage ligeledes fra Kl. 6 til Kl. 19. Konditorier samt Brød- og Mælkeudsalg maa holde aabent til Kl. 11 paa Søn- og Helligdage, ligeledes Chokoladeudsalg og Blomsterforretninger. Erhvervs-mæssig Fotografering undtagen til Brug for Pressen bliver ikke tilladt paa Søn- og Helligdage undtagen paa Søndage i November og December fra Kl. 6 til 19. Kanonfotografering bliver kun forbudt paa Langfredag, 1. Juledag, 1. Paaskedag og 1. Pinsedag.

Barber og Frisørstuer skal efter det nye Lovforslag lukke Kl. 18 de 4 første Ugedage, Fredag Kl. 19, Lørdag Kl. 21. Skærtorsdag maa de holdes aabent Kl. 6 til Kl. 11 og ligeledes paa anden Helligdag, naar 2 saadane følger umiddelbart efter hinanden.

Særlige Lukkebestemmelser.

Efter Lovforslaget maa alle Forretninger holde aabent til Kl. 21 den sidste Fredag og Lørdag før Pinse og de 6 sidste Søndage før Juleaftens Dag, den sidste Søndag før Jul fra Kl. 6 til Kl. 21. Paa Grundlovsdagen skal der lukkes Kl. 12 og Juleaftens Dag Kl. 14. Salg ved Automat er altid tilladt, men der maa ikke lægges Varer i Automaterne, naar Butikkerne skal være lukkede. Overtrædelser kan for Butikshaverens Vedkommende straffes med Bøder fra 50 til 500 Kr. og for Kundens Vedkommende med Bøder fra 10 til 50 Kr.

En Bilparkeringsplads

vil blive anlagt nord for Rokkestenen i Paradisdalen. — Motorklubben afholder Udgifterne.

Protestmødet

i Lørdags i Rønne mod Amtsskatternes Forhøjelse havde sam-

let ca. 800 Deltagere, og Adressen til Amdsraadet fik over 2500 Underskrifter.

Fra Læsekredsen.

—0—

Svar paa Borgmester Bloch's Indlæg.

Det var jo Interesserede, eventuelt et bedre Forslag, jeg efterlyste, og ikke Kritik af mit Forslag. Borgmesteren har altsaa i al Hemmelighed paa egne eller Byraadets Vegne forsøgt at løse Planen, hvilket er mislykket (jfr. Borgm. Udtalelser paa sidste Byraadmøde), og saa fremkommer Borgmesteren med sin Kritik, der synes et Udsalg af Skuffelse over ikke at kunne gennemføre Planen paa egen Haand, og fremsætter Udtalelser, der synes at have til Formaal at give eventuelle driftige Borgere den Opfattelse, at Planen er haabløs, eftersom Borgmesteren har maattet opgive denne.

Med Henblik paa Elektricitets-sagen, som jo netop det private Initiativ løste, efter at Kommunalbestyrelsen havde opgivet Evret, synes der dog maaske endnu at være Haab ogsaa for Centralplanen, — netop gennem det private Initiativ.

Angaaende Borgmesterens Opfordring tit mig om selv at tage fat, danne en Komite o. s. v., synes denne Opfordring mig meget mærkelig, eftersom Borgmesteren ved, hvem „Borgeren“ er, og ogsaa ved, at det er samme umuligt paa Grund af Helbredshensyn at gøre noget direkte Arbejde i Sagen, men maa nøjes med at støtte Planen efter ringe Evne i Lighed med Hovedparten af de andre Medborgere.

For at komme nærmere ind paa Borgmesterens Artikel skal jeg bemærke, at jeg ikke har talt med vedkommende Ejer senere, men tror, at en privat Komite kan faa et billigere Tilbud end Borgmesteren, der vel forespurgt paa Kommunens Vegne. Det er jo nu engang saadan, at naar Stat- eller Kommune forespørger om Prisen paa en Ejendom, saa forlanges der altid en Toppris, det er min Erfaring, maaske Borgmesteren har en anden?

Prisen paa „Central“ vil jeg ikke komme ind paa af Hensyn til et event. senere Arbejde i Sagen.

Jeg skrev ikke, som Borgmesteren fremfører, at Pengene til Planens Gennemførelse kan faaes gennem Carlsbergfondet, men — „dels gennem Carlsbergfondet“, hvilket jo giver en Forskel.

Angaaende at gaa med Tiggerposen, tror jeg desværre ikke, at Borgmesteren, trods sin bekendte og prisværdige Paagaenhed og dermed følgende Erfaring, i dette Tilfælde kan være til nogen Hjælp, idet Borgmesteren ifølge sine Udtalelser synes at misforstaa Carlsbergfondets Opgave og derved er gaaet forkert i Byen. Da Carlsbergfondet ifølge sine Statutter kun maa give til kunstneriske og videnskabelige Formaal, kan der selvf. ikke faas noget som helst Beløb til hverken Sandvig Havn eller til Køb af „Central“.

Min Tanke er, at der muligvis af den Million Fondet aarlig har til Raadighed kan faaes et Beløb til Anskaffelsen af en Fontæne o. lign. Carlsbergfondet er ikke smaalig, og Fondet har i utallige Tilfælde givet Tilskud til hel eller delvis Anskaffelse af Kunstværker. Bornholms Museum har bl. a. fornylig faaet et betydeligt Beløb til Anskaffelse af et Maleri, der endog ikke havde større Kunstværdi men udelukkende local historisk Interesse.

Hvorfor kommer Borgmesteren ikke ind paa Benzintanken og Olie-tønderne?

Borgmesteren vil sikkert glæde alle Medborgere ved paa næste Byraadmøde at fremsætte Forslag om disses Fjernelse og lade Afstemningen herom foregaa for aabne Døre, husk Valgopraabet: „Intet Hemmelighedskræmmeri“.

Til Slut vil jeg henstille til eventuelle velmenende og driftige Medborgere, lad ikke Borgmesterens mislykkede Tiggergang afskrække, men gør et Forsøg.

B. V. Wolf.

„Fylgia“ af Allinge
sprang i Torsdags Læk under
Sejlladsen til Sassnitz. Det lykkes
des ved Pumpning at bjerpe Sku-
den ind til Rønne.

Det grønlandske Havfiskeri
menes at have gode Fremtids-
muligheder. Der er Planer fremme
om at danne et Andelsselskab til
Indkøb af et Moderskib og Fangst-
baade. Den fornødne Kapital er
over 1 Million Kr.

Koksene.
„Naar Dagene længes, Vinteren
strænges“, siger et gammelt Mund-
held; men Gasværket ligger hel-
digvis inde med store Beholdnin-
ger, saa om Rationering bliver der
foreløbig ikke Tale. Tværtimod
udbydes Koksene nu til alle —
ogsaa Landboere og andre uden-
for Kommunen boende kan købe
dem. — Adgangen til at rekvirere
Udleveringssedlerne er ogsaa ble-
ven lettere, idet disse foruden paa
Kæmnerkontoret kan faas hos Ci-
garhdl. Johan Madsen, Allinge og
Esper Hansens Eftfl., Sandvig.

Vi skylder Byraadet Tak for
denne hensigtsmæssige Ordning,
der særlig for Sandvig og uden-
bysboende vil betyde en stor Let-
telse, og Reformen vil sikkert be-
tyde et forøget Salg, da Priserne
— som anført i Annoncen — er
de billigst mulige.

Til Karneval!
Gymnastikforeningens lægger
for med det første Karneval paa
Søndag — og det synes at blive
vellykket. Festudvalget har travlt
med at opstille Dekorationerne i
Salen: „En Nat i Japan“ — og
fra tidligere Fester ved vi, at det
forstaar at skabe Sensation; vi
vil derfor heller ikke denne Gang
blive skuffet, naar vi paa Søndag
møder op i vore spraglede Drag-
ter, men finde Feststemning som
aldrig før. — Købmændene ligger
i Aar inde med et stort Udvalg
af passende Stoffer, og saa er der
tilmed Godtkøbsudsalg.

**De arbejdsløses første
Aftenunderholdning**
finder Sted Onsdag den 4. Febr.
Kl. 7,30 paa Forsamlingsh. Ham-
mershus. Programmet lyder paa
Foredrag m. Lysbilleder, Koncert
og Kaffe.
Billetter a 1 Kr. kan faas ved
Indgangen. Kommunens arbejds-
løse har gratis Adgang mod Fo-
revisning af Kort; men disse skal
afhenes hos Viggo Staffensen
Mandag Formiddag.
Gaver i Penge og Naturalier
modtages fremdeles.

En sjælden Højtidelighed
kan fejres paa Mandag, idet
fhv. Avlsbr. Johan Jensen og Hu-
stru, Udmarksminde, holder deres
Krondiamantbryllup. Det aldrende
Brudepar er henholdsvis 91 og
88 Aar og glæder sig til at se
Børn og Børnebørn hos sig paa
Højtidagen.

Begge kan se tilbage paa et
langt og arbejdsomt Liv, og Ud-
marksminde med den morsomme
Stenhave vil gennem mange Slægt-
led staa som et Minde om, hvad
Slægtens ældste har udrettet.
Hjertelig til Lykke!

Allinge Biograf
har paa Søndag Storfilmene „Den
flyvende Flaade“ paa Programmet.
Den morsomme, kvikke og spæn-
dende Film er tildels optaget i
Luften. Bemærk Spilletiden: 7,30.

Aktieselskabet
Hasle Bank
modtager Indskud paa Ind-
laansbog og Folio, Termins-
ydelse til Kreditforeninger,
ordner Kreditaan m. m.

Fest- og Bryllupssange
leveres billigst fra
Allinge Bogtrykkeri

Naar De skal avertere, benyt da
„**Nordbornholm**“

Koks fra All.-Sandvig Gasværk
sælges nu ogsaa til Beboere udenfor Kommunen.
Udleveringssedler kan købes paa **Kæmnerkontoret**,
hos Cigarhandler **Johan Madsen**, Allinge og hos Købmand
Esper Hansens Eftfl., Sandvig.
Prisen er:
Kuuste Koks 1,85. — Hele Koks 1,70. — Nøddekoks 1,70.
Smaa Koks 1,25. — Kokssmuld 0,25.

Allinge-Sandvig Gymnastikforening
afholder
KARNEVAL
Søndag den 25. ds. paa Christensens Sal.
Program.
Kl. 8 Indmarschering af de maskerede.
Kl. 9 Katten slaas af Tønden. Derefter Demaskering.
Kl. 12 Nyt! **Serpentinerregn**, Nyt!
Varmer Polser forefindes hele Aftenen.
Dekoration: **En Nat i Japan.**
Aldrig før set i Allinge.
Sømandsforeningen indbydes. **Bestyrelsen.**

**Vort store aarlige Godtkøbs-
Udsalg af Fodtøj**
begynder Mandag d. 26. Januar.
Se Vinduerne **Masser af Fodtøj er fremlagt** **Bemærk**
og sælges til uhørt billige Priser. **Priserne**
C. Larsens Skotøjsforretning, Vesterg.

Vort Godtkøbsudsalg
begynder Lørdag den 24.
Januar og omfatter alt,
undtagen Garn.
Jens Hansen.

Allinge-Sandvig Sømandsforening
afholder
KARNEVAL
paa Christensens Sal Søndag d. 8. Februar.
Kl. 8 Indmarschering.
Katten slaas af Tønden.
Kun Foreningens Medlemmer har Adgang.
Festudvalget.

Læg Mærke
til det billige Udsalg.
Ugen fra 26 Januar til 1. Februar 1931 sam-
ler Interessen sig om alle strikkede Varer
samt Underbeklædning for *Herrer, Damer og*
Børn. Masser af Kvaliteter, og alt til smaa Priser.
Nordlandets Handelshus.

Udsalget begynder Lørdag 17. Jan.
En Mængde **Herre-, Dame- og Børnefodtøj**
sælges til meget smaa Priser.
Paa alle ikke nedsatte Varer gives 10 pCt. Rabat pr. Kontant.
Petersens Eftfl. Skotøjsforretning, Bernhard Larsen.

Skole-Kørsel! **Allinge Skæperi**
Omhyggelig Uddannelse til smaa
Priser i ny Vogn. Kørekort garant.
Arthur Jensen. Tlf. Rønne 716. **Optændningsbrænde** altid paa
Lager, billige Priser. **Tlf. 29.** **Geert Hansen.**
Altid Udv. i brugte Biler til smaa Priser.

Rødspætte-Kutter
er billig til Salg paa fordelagtige
Vilkaar.
Fiskehdl. KURE, Rønne.
Tlf. 310.

Rø Husmandsforening
afholder Foredrag af Pastor Nor-
lev Søndag den 1. Februar Kl. 7
paa Bendtsens Sal.
Emne: Jordspørgsmaalet.
Efter Foredraget fælles Kaffebord,
Et Parti gode
Dame-Overtræksstøvler
sælges under Udsalget for 3,85.
C. Larsen, Vestergade, Allinge.

Radio apparat,
Kyllingemoder og 10 Stk.
etaarige Høner (R I R) sælges.
Stationsforst. Kofoed. Allinge.

Biografen.
Søndag Aften Kl. 7,30
Den flyvende Flaade
Storslaaet, morsom og spændende
Film i 11 Akt. m. Ramon Navarro

1 Hus med 2 Lejligh.
og stor Have Matr.-Nr. 150
Søndergade, er tilsalgs.
Eventuelt en Lejlighed til Leje
med Henvendelse til
Smedem. Carl Petersen,
Tlf. Allinge 98.

**Gaa ikke over Aaen
efter Fløde!**
Køb den Fløde, der fremstilles
her paa Pladsen.
Forlang hos Deres Handlende
Flaskefløde fra Mejeriet
KAJBJERGGAARD.

Efter Indlæggelse af ny Bage-
riovn af nyeste Konstruktion
for at imødekomme Kunder-
nes Krav, ser jeg mig nu i Stand
til at kunne levere det bedst bagte
Brød og de fineste Kager. —
Hvorfor jeg anbefaler mig til det
ærede Publikum.
Bagning og Stegning udføres.
E. Kofoed's
Bageri og Konditori
Tlf. Allinge 11.

Min lukkede Bil anbef.
Jeg kører naar De kalder!
Tlf. 145. **Poul Nielsen, Allinge.**
Overfor Gæstg. Christensen.

Ny lukket Bil
udlejes.
L. P. Olsen, ved Tejn St.
Tlf. All. 59 kan foreløbig benyttes.

Fotograf Berghagen, Hasle
Atelieret er aabent hver Dag
indtil Kl. 9 Aften.
Moderate Priser. Tlf. 66.

Huggede og polerede
Gravmonumenter
i Bornholms smukke-
ste Sten til Polering.
Er altid paa Lager til
rimelige Priser.
Forlang Tilbud.
Se min Monument-Udstilling,
Havnegade, Allinge.
Borrelyngens Granitværk.
V. Sørensen.

Forretningskonvolutter
sælges med Firma for kun 8 Kr.
pr. Mille.
Allinge Bogtrykkeri

**Køb Deres
Herre-Konfektion
hos mig.**
Jeg har Eneforhandling for det
kendte Firma Brødr. Andersen i
København.
Habitter i alle Numre
fra **36 Kr.**
Prima **Arbejdstøj**
til billige Priser.
Allinge Messe
ved **Th. Holm.**

Overretssagfører
Jac. Jensen.
Inkassationer, Ejendomshandler. Doku-
mentskrivning, Dødsbøbehandling m. v.
Kontor i Allinge:
(Bogtrykker Gornitzkas Ejendom).
Træffes personlig hver Fredag Kl. 11-1.

Gruppe-, Industri-, Portræt-,
Interieur-, Sports-, Illustrations-, Heste-
og Kreatur-Fotografering udføres over-
alt paa Bornholm uden ekstra Veder-
ag for Befordring.
Kaare Rasmussen.
Tlf. Rønne 526.
Forstørrelser efter gamle Billeder ud-
føres paa egen Forstørrelsesanstalt.

**Under Udsalget
bortsælges:**
Kulørt stribet Dynebetræk
i rosa, lysblaat og lilla fra 0,86
Hvidt stribet do. fra 1,26
Bleget dobb. br. Lagenstout fra 1,16
Ubleget do. do. fra 0,88
do. kipret 1,26
Hørlærred til Lagener 1/2-
linned 130 cm br. 2,25
Nankin til Overdyne dobb.
br. i rødt og blaat 2,93
Satin do. do. fra 3,60
Stribet bobbe br. Nankin til
Underdyne fra 1,62
do. Satinbolster do. fra 2,15
Ubl. Twistlærred fra 0,45
Bleget do. fra 0,63
Ubleget Drillings til Skjorter 0,71
Hellinned Haandklædedrejl fra 0,80
Extra svær 50 cm bred do. fra 0,98
Hellinned Viskestykkedrejl fra 0,81
Udv. Medium fra 0,59
— Dowlas fra 0,59
Fin Longcloth til Damelin-
ned 84 cm br. fra 0,98
Madapolame 81 cm fra 1,08
Skjorteflonel i mod. Mønstre
god Kv. 0,98
Pyjamasflonel i smukke do. fra 0,68
Bomuldstøj til Forklæder og
Kitler fra 0,54
Blaa og hvidttærnet Eta-
mine til Køkkengardin 0,62
Vi har endnu en Del gode
Damefrakker i sorte, marine
og kulørte i forsk. Størr.,
ogsaa ret store Størr., som
vi udsælger for **8, 10, 12,**
15 og 20 Kr., hvilket er en
Fjerdedel af deres oprinde-
lige Pris og derunder. —

**Magasin du
Nords Udsalg**
ved Victor Planck,
Allinge.
Leverandør til Vare- og
Landbrugslotteriet

Johanne Hansens
Victualieforretning
anbefaler
hiemmelavet Fars, Medisterpølse,
Lunepølse, Sylte, Leverpostej.
Fersk, saltet og røget Flæsk.
Lindeplads, Allinge, Tlf. 43.
Udsalg fra Slagteriet

Fra gamle Protokoller.

—0—

Den 4. Maj 1705 var der stor Mønstring i Almindingen ved Stausdal, hvorfor Birketing ej kunde holdes, da samtlige Stokkemænd og Bymænd commanderedes til Landsmønstring.

En saadan formede sig antagelig som en Folkeforlystelse i Lighed med vore Dages Dyrskuer og Skyttestester, idet Officerer og Soldater tog Koner og Børn med til Almings, hvor de spiste og drak af Hjertens Lyst — vel sagtens mest det sidste. Det er i hvert Fald herom, at Retsprotokollen bærer Vidner og denne Gang for mandhafde Fændrik Johan Knudsens Vedkommende. — Det var hans Dødsfjende, Prokurator Mogens Clausen, der bragte Sagen paa Bane for en Ubetydeligheds Skyld, men samtidig fremdroges nogle ubesindige Ord, som Fændrik Johan havde ladet falde om Kongen, og det blev tilsidst til Død og Fordærv for den stolte Sandvigfændrik, og han blev det 3die Dødsoffer, som det tragiske Brodermord ved Strandløkken krævede.

Mogens Clausen var nemlig gift med Enken efter den myrdede Henrik Nielsen — og Johan Knudsen med Enken efter den henrettede Morder Hans Nielsen.

Mogens Clausen stævnedes Fændrikken for under Landsmønstringen at have stukket hans Tjenestedreng med sit Korsgevær (o: Partisan, en Træstang med en bredbladet Jernodde, ligner meget en Hellebard, anvendtes af Befalingsmændene) i Brystet. — Fændrikken havde paa Hjemvejen fra Mønstringen sagt: „Jeg tænker ikke, her er nogen af vore Folk, der kan følge Fanen.“ Da svarede Tjenestedrengen: „Her er nogen blaa, nogen hvide og nogen brune.“ Da sagde Fændrikken: „Hvad kommer det dig ved, din Hundsot, vilt du svare i mit Embede og Bestilling?“ Da sagde Drengen: „Du er self en Hundsot.“ — „Hvad siger du?“ sagde Fændrikken og stak saa til ham med Korsgeværet; men om han traf, vidste Vidnet (Christoffer Møller) ikke. Dog bevidnede han, at Vaabnet siden var krumt i Odden, men Fændrikken rettede det ud. Drengen havde siden passet sit Arbejde, saa nogen videre Skade havde han ikke lidt, desuden havde han til Gengæld slaaet Fændrikken over Ryggen med sin Bøsse.

Da Mogens Clausen ikke ret vel kunde komme sin Modstander til Livs i denne Sag, allierede han sig med Hartvig Anders og dennes Søn Anders Hartvigsen, hvem han traf en Søndag paa Vej til Kirke og instruerede dem, hvorledes de skulde vidne i en gammel Affære mod Fændrikken.

Skt. Valborgs Nat Aar 1700 var de to ovennævnte ordineret til Vagten i Sandvig Vagtbo (ved Sandvigbatteriet) sammen med Hans Lauritsen Smed, der var Skildvagt, da Fændrikken kom ridende for „efter Krigs Maneer Vagten at visiter, dens Allarthed (Aarvaagenhed) at fornemme og Parolen af Skildvagten at fordre“, saaledes som Capt. Anders Larsen har befalet. Hver Nat skulde en Officer vicitere Vagten.

Hvad der saa skete, er der modstridende Vidnesbyrd om.

Hartvig Andersen og Anders Hartvig hævder, at Fændrikken var drukken, og at de derfor svarede, at det sømmer sig ikke at give Parolen til drukken Mand, som sidder paa sin Hest. Saa stod han af Hesten og gentog sin Ordre, og sagde at det var dem, der var drukne og

ikke ham; men de vilde ikke. Saa kom Vagtkommandøren Korporal Peder Larsen og han bad Fændrikken gaa hjem og sove Rusen ud. Saa sad han op paa Hesten og red bort; men ved Midnatstid kom han igen skældende og raabende med dragen Kaarde og krævede Parolen. Skildvagten svarede ham at det var bedre han kom ind i Vagtboen at sove ud. Saa gik han ind i Vagten og satte sig paa Bænken og truede ad Soldaterne, at det skulde koste deres Hals. Saa tog han Kaarde og Gehæng af sig og slængte det i Gulvet, tog noget Tørv og Halm og rev det itu mellem Hænderne og sagde, at saadan skulde han splitte dem ad. Han sagde saa, at han af Kongen og Øvrigheden var sat til dette Embede og nu ønskede, at en ond Aand vilde besætte Kongen og regere ham saa Kongen vilde fri ham ud af det igen. Hans Kone Anne Marie og deres Dreng kom til Vagten og vilde have ham med hjem, men han vilde ikke og sagde, at han var Arrestant, skønt han selv frivillig var kommet ind til dem. Dagen efter havde de meldt det til Kaptajnen, og Fændrikken var da siden kommet til dem og benægtede at have sagt noget om den danske Konge, han havde kun talt om Kong Saul.(!)

Dette med Kongen var naturligvis en højst alvorlig Sag — en oplagt Majestætsforbrydelse — hvorfor Fændrikken da ogsaa i Retten aldeles benægter det og mener at Gud vilde forbyde ham at sige slige ærerørige Ord om hans allernaadigste Konge og Herre og den høje Øvrighed. Harmfuld vender han sig mod Prokuratøren, som han siger, er hans værste Fjende, der har lokket Fader og Søn til at beskyldte ham for Crimen Majestætis skønt dog hver Mand kender hans velmenende Nidkærhed for Kongen og Landets Tjeneste. Disse 2 har sat sig op imod ham som deres foresatte og bør straffes derfor, og nu vil de klare sig ved at beskyldte ham for en saa skændig Forseelse.

Mogens Clausen gentog sine Beskyldninger, og saa rejste Fændrikken sig fra Bænken indenfor Døren i Tinghuset og sagde: „Det løst Du som en Skjelm, kom og gak med udenfor.“ „Nej, mæn gør jeg ikke, sagde Prokuratøren „for kan-ske vil I slaas. Drager Eder dette til Minde,“ sagde han saa til Stokkemændene.

For denne utilbørlige Optræden i Retten maatte begge Parter bøde til Allinge Kirke; men ellers vandt Fændrikken en fuldkommen Sejr.

Prokuratøren dømmes for utilbørlig Adfærd til at gøre Fændrikken Afbedelse og udtale at han ej andet ved om ham end det er en ærlig Mand og Kongens tro Under-saat vel egner og anstaar. Han skal betale 20 Rdl. til Fændrikken og 8 Rdl. til Rønne Hospital. Skønt de 2 Medhjælpere vel burde straffes, slipper de — i Betragtning af, at de i deres store Enfoldighed har ladet sig forføre — med den Formaning, „at de paa saadan deres grove Synd for Gud inderligen afbeder.“

Den anden deres Opsætsighed mod deres commanderende Ober Officer henvises til Krigsretten, hvor den og henhører.

Ret længe fik Fændrikken dog ikke Lov til at nyde Sejrens Frugter. Procuratoren pønskede paa Hævn og han fandt den.

Fændrikken var kommet i Gæld til Birkefoged Eskild Nielsen, hvorfor denne tog hans Hest, Sadel, Bidsel og Skaberak som Pant. Saa døde i Maj Maaned hans Kone fra ham, hvad han tog sig meget nær. Paa sin Hustrus Vegne havde Mogens Clausen et stedse ufyldestgjort

Kræv paa Boet efter den henrettede Hans Nielsen.

Da saa Mogens Clausen stævnedes ham for Landstinget, brast det for Fændrik Johan Knudsen. Hans to Tjenestepiger Ellen Monsdatter og Catrine Zitelberg saa ham om Aftenen vælte sig paa Gulvet og bede Herren udløse sig for den store Vaande og Nød og var bange at Mogens Clausen skulde komme og hente ham til Bremerholm. Om Midnat gik han ud i Gaarden, men kom siden ind igen.

Om Morgenen fandt de ham hængt i Loen. Det var den 25. Juli 1707.

Om Tiden forud for Selvmordet vidnede Pernille Herman, at han over for hende havde beklaget sig over sine dybe og sørgmodige Tanker og bad om han turde gaa i Marken. „Tag et Øg og rid paa,“ sagde Pernille. „Det er jo ihjelstuket,“ sagde han. Han erklærede sig helt fra Troen, vilde skære Halsen over paa sig, og bad saa inderlig til Gud i Himmelen at vor Herre vilde annamme hans Sjæl. Han var fortvivlet ved Tanken om, hvorledes han skulde klare sig overfor Mons Clausen, skønt han intet ondt vidste at have gjort, og var nedbøjet over ikke at have Hest og Sadel til at komme „udover en Dør.“

Jørgen Thomas Bødker mødte Fændrikken Dreng i Laagen. Han skulde til Excercits og bad ham blive til han kom igen, fordi Fændrikken var saa nedtrykt. „Jeg er saa vankelmodig,“ sagde han, „jeg ved intet bedre Raad end jeg vil give mig til at være Rakkere, for Mathis er jo gammel, saa maatte jeg dog slippe at dele med Mons Clausen.“

„Phy dog,“ sagde Bødkeren „bliver ikke ved saadan Mening. Vor Herre kan hjælpe Jer endnu. I kan faa Jer et Kvindfolk og blive gift og beholde, eller I kan sælge Jert Gods og drage bort til et andet Land, hvor I har været tilforn.“

Hans Captajn Anders Larsen svarer paa Forespørgset at Fændrikken jo kun var „halv kvalificeret.“

Præsten Hans Schade og hans Morbror Hans Ancher (Søn af Poul Ancher) har forsøgt at trøste og berolige Fændrikken, da han søgte dem for sin Sjæls Frelse. De bevidner, at han paa Grund af Hustruens Død og anden Fortrædelighed og Genvordighed, Sorrig, Vildelse, Svaghed og Raseri haver dødet sig selv.

Fændrikken Broder Jens Knudsen i Aakirkeby fik af Kommandanten Tilladelse til at nedtage Liget og lade det klæde i Ligklæder og lægge i Kiste af ærlige Folk. Kisten skulde dog staa over Jorden indtil Dom faldt i Sagen.

En Selvmorder havde ellers forbrudt sin Boeslod og maatte ikke begraves i Kirke eller paa Kirkegaard uden det sker i Sygdom og Vildelse.

Retten dømte, „at vi forstaar ej rettere end at jo hans Legeme bør af ærlige Folk bæres og begraves paa Allinge Kirkegaard og hans efterladte Bo og Midler komme hans Datter til Gode.“

Saa fik da Fændrik Johan Knudsen Fred i Kristen Jord.

Af Skifteforretningen fremgaar det, at hans Gaard bestod af en Stuelænge paa 13½ Stolperum, Drengehuset, Nyhuset og Krubhuset. Der var Avl med nogle Køer og Heste. I Boet var en Del Sølv og Kobber, 1 Par Flintpistoler og en Flintbøsse, en Malmmorter med Støder og et Messing Fyrbækken. Et Par Læderbukser med Sølvknapper, en graa Vest med Sølvknapper, en fin brun Klædeskjøl med Fløjsopslag, en grov hvidgraa Pi-roche eller Rejsekjøl, en brun Dag-

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

kjøl og nogle Sølvknapper. Løjtnant Jørgen Koefoed skulde have laant en Slæde af Johan og desuden have et Anker Brændevin liggende for ham. Hans Stok med Sølvknap og Kaarde med Sølvgreb var borte, og det mentes at Broderen havde taget dem, men denne paastod, at det var hans egen Kaarde, han havde ved Siden. Hos Christoffer Snedker i Sandvig stod der en „Daugiger Sædestol.“ Paa Bresensgaard Møllen i Olsker laa en Del Mel. Desuden var der hollandske Fade og Tallerkener samt 7 Tallerkener af Træ. Endelig var der en Armbukse med 30 raadne Æg.

R. E. S. Koefoed.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa	
3 Mdrs. Opsigelse	4,5 pCt. p. a.
Alm. Sparekassetilkaar	4 -
Folio	2 -
i Forsørgelsesafdelingen	3,6 -
hvortil Præmie, hidtil	2,4 -

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag. Fersk Flæsk, Karbonade. Mørbrad. Medisterpølse, Fars. Bayerske Pølser, Knæpølser Røget Medisterpølse og Sylte. hjemmesmeltet Fedt. Forskelligt Paalæg.

Dina Sorensen, Tlf. 38.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads.

Tlf. 45.

Karbonade, Mørbrad og kogt Skinke frisk hver Dag.

Kaffe, Sukker, Flormel

samt alle andre Kolonialvarer af bedste Kvalitet er nedsat i Prisen, og vi giver stor Rabat pr. Kontant.

Rabatbøger udleveres gratis.

Læg Mærke til at vi betaler stor Overpris for nylagte store rene Hønsesæg ved ugentlig Levering.

Nordlandet's Handelshus

Kunstgødninger til Foraaret 1931.

Vi beder om Bestillinger paa de forskellige Sorter 18 pCt. Superfosfat. — 40 pCt. Køligødning. Tysk Kalksalpeter. — Svovlsur Ammoniak. Chile Salpeter

til Levering naar de købte Partier kommer frem. Det betaler sig altid at gøre Bestilling i god Tid.

Nordlandets Handelshus.

Vi modtager ogsaa Ordre paa

Den bløde jyske Gødningskalk

til Levering tidligt i Foraaret. Den sidste laveste Pris noteres for alle Forudbestillinger.

Nordlandets Handelshus.

Billige Foderstoffer. Billigt Foderkorn

har vi paa Lager af alle Sorter — af prima Kvalitet — og sælger vi gerne til laveste Notering pr. Kontant — eller pr. 30 Dages Kredit. Ved Køb af hele eller halve Billæs leveres franco paa Landet.

Nordlandets Handelshus.

Hasle Kalkværk

Altid friskbr. Kalk.

Brændt Gødningskalk er den bedste.

Forlang Tilbud.

Tlf. Hasle 102.

Tlf. Rønne 393.

Kofoed & Mortensens Byggeforretning

Ligtojt og Ligsenge. Ligkistelager. Ordning af Begravelser. Telefoner 77 og 79.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 865. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 865. Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer. I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering. Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.